

Udbuds- og Indkøbspolitik

Nyborg Kommune 2021-2025

Byrådet 14. december 2021

Nyborg
KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Forord	3
1. Principper og regler for udbud og indkøb	4
2. Organisering af indkøbsområdet	9
3. Strategiske fokusområder.....	11
4. Indkøb som en del af kerneforretningen	12
5. Professionalisering af indkøb.....	14
6. Bæredygtighed og grønne indkøb	17

Bilag

Bilag 1 – Indkøb af tjenesteydelser og varer

Bilag 2 – Indkøb af bygge- og anlægsopgaver

Bilag 3 – Målstyrings- og handleplan 2021

Forord

I Nyborg Kommune arbejder vi professionelt og strategisk med udbuds- og indkøbsområdet for derigennem at understøtte vores kerneforretning, og levere en bedre service for vores medarbejdere og borgere.

Som en offentlig organisation er vi underlagt en række regler og retningslinjer, når det kommer til indkøb. Vi skal sikre, at lovgivningen overholdes og udbudspligten afløftes. Samtidig har vi fokus på at opnå økonomiske gevinster via vores udbud og indkøbsaftaler samt at effektivisere og professionalisere indkøbsområdet.

Udbud og Indkøb er i Nyborg Kommune organiseret under Økonomi og Digitalisering. Udbud og Indkøb varetager gennemførelse af lokale udbud og tilbudsindhentninger samt indgåelse af kontrakter på forskellige varer og tjenesteydelser. Derudover har Nyborg Kommune, sammen med 4 andre kommuner oprettet et fælles indkøbskontor - Fællesindkøb Fyn. Fællesindkøb Fyn varetager på vegne af de 5 kommuner fællesudbud af varer og tjenesteydelser.

I Nyborg kommune har vi igennem de seneste 10 år opnået store gevinster på indkøbsområdet, som har givet et øget økonomisk råderum, der har bidraget til at sikre serviceniveaueret, en sund økonomi samt en fortsat udvikling af kommunen. Gennem samarbejdet med Fællesindkøb Fyn er der siden 2011 realiseret gevinster på samlet 57,3 mio. kr., svarende til 5,7 mio. kr. årligt. Herudover har vi på lokale udbud og indkøbsaftaler opnået gevinster på ca. 5 mio. kr. årligt.

Det forventes at der i fremtiden vil kunne realiseres gevinster på indkøbsområdet. For at realisere potentialet kræver det en passende organisering af indkøbsområdet samt en kultur og adfærd, der støtter op herom. Effektive processer og indkøbsstrategier skal bidrage til, at vi som kommune får mest muligt for pengene i form af bedre ydelser, service, lavere omkostninger eller andre gevinster, der styrker økonomien i eller kvaliteten af kerneforretningen.

Indkøb skal gennemføres med fokus på bæredygtighed og social ansvarlighed. Derfor tager vi hensyn til både klima, miljø og ordentlige arbejdsforhold, når vi køber ind. På den måde støtter Udbuds- og indkøbspolitikken op om de af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, som Byrådet har udvalgt i Politik for Grøn Omstilling, der er vedtaget i september 2020.

Effektive indkøb betyder, at vi er nysgerrige på potentialet ved udvikling og innovation. Vi proriterer dialog med erhvervslivet og lader os inspirere og gentanke opgaveløsningen, således vi får de bedste løsninger til gavn for både vores medarbejdere og borgere.

Med denne Udbuds- og Indkøbspolitik skaber Byrådet de overordnede fælles rammer og målsætninger for alle udbud og indkøb i Nyborg Kommune.

Kenneth Muhs
Borgmester i Nyborg Kommune

1. Principper og regler for udbud og indkøb

Nyborg Kommunes Udbuds- og Indkøbspolitik skaber de overordnede og fælles rammer for alle kommunens udbud og indkøb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver. Politikken er gældende for alle organisatoriske enheder i kommunen.

Nyborg Kommune er som offentlig myndighed underlagt en række regler og procedureregler i forbindelse med indkøb, herunder reglerne i EU's udbudsdirektiver, Udbudsloven samt Tilbudsloven.

Nærværende politik tager udgangspunkt i KL's fælleskommunale indkøbsstrategi 2020-2024 – Indkøb med Mening. Politikken er blevet til i overensstemmelse med de intentioner, der er angivet i kommunens øvrige politikker, herunder Politik for Grøn Omstilling.

Nyborg kommune har indgået en række partnerskaber, særligt inden for klima og miljø, som har afledt effekt på indkøbsområdet. Disse forpligtelser og intentioner er ligeledes indarbejdet i nærværende politik.

Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at alle kommunens ansatte lever op til denne politik og overholder kommunens indkøbsaftaler.

1.1 Grundprincipper

Nyborg Kommune foretager udbud og indkøb efter følgende grundprincipper:

- De kommunale udbud og indkøb skal ske ud fra objektive kriterier og i overensstemmelse med gældende lovgivning, både national og international.
- Udbud tilrettelægges sådan, at mulighederne, for at lokale kan byde på opgaverne, styrkes.
- Nyborg Kommune køber sine varer, tjenester og håndværkerydelser ind efter princippet 'bedste forhold mellem kvalitet og pris'. Heri indgår, så vidt det er muligt, betragninger om bæredygtighed, totalomkostninger og livscyklusomkostninger.
- Nyborg Kommune optræder som én kunde, og der indgås i udgangspunktet fælles aftaler for hele kommunen, som skal anvendes af alle. Hermed opnås stordriftsfordele og fordelagtige aftaler.
- Kommunens obligatoriske indkøbsaftaler skal anvendes, således compliance (aftaleoverholdelse) øges. Det er obligatorisk at anvende kommunens e-handelssystem.
- Den gode aftale og det gode indkøb sker og udmøntes gennem dialog, inddragelse og samarbejde.

Udbuds- og Indkøbspolitikken danner den overordnede ramme for kommunens udbud og indkøb.

1.2 Regler og lovgivning

Nyborg Kommunes udbuds- og indkøbspolitik gælder ved kommunens indkøb af varer og ved indgåelse af kontrakter om tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver.

Nyborg Kommune skal ved enhver tilbudsindhentning og ethvert udbud overholde de grundlæggende principper inden for forvaltningsretten og konkurrenceretten:

- **Konkurrence:** Alle relevante virksomheder skal igennem fri konkurrence have mulighed for at få tildelt opgaver for offentlige myndigheder.
- **Ligebehandling:** For at sikre at konkurrencen er fri, skal alle tilbudsgivere behandles ens og på samme vilkår.
- **Gennemsigtighed:** Udbudsforretninger skal gennemføres på en sådan måde, at det kan dokumenteres, at alle bliver behandlet lige og på ensartet grundlag.
- **Forbud mod diskrimination:** Udenlandske virksomheder skal gives samme mulighed som danske for deltagelse i udbudsforretninger og udførelse af offentlige opgaver.

Ud over de ovennævnte grundlæggende principper, er området reguleret af *Udbudsloven*, lov nr. 1564 af 15. december 2015.

Udbudsloven gælder for alle indkøb af varer og tjenesteydelser samt indkøb af bygge- og anlægsopgaver med en samlet kontraktsum over tærskelværdien på ca. 39,8 mio. kr.

For bygge- og anlægsopgaver under tærskelværdien (ca. 39,8 mio. kr.) gælder *Tilbudsloven afsnit I*, lov nr. 338 af 18. maj 2005 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, med senere ændringer.

Indkøb af varer og tjenesteydelser

Nyborg Kommune er forpligtet til at udbyde alle indkøb af varer og tjenesteydelser, som har en kontraktværdi over 1,5 mio. kr. (over fire år).

Indkøb af varer og tjenesteydelser under 1,5 mio. kr. (over fire år), der har en klar grænseoverskridende interesse skal annonceres på udbud.dk med beskrivelse af opgaven og procedure for tildeling.

Der er ikke udbudspligt for indkøb af varer og tjenesteydelser under 1,5 mio. kr. (over fire år) uden klar grænseoverskridende interesse, men der er krav om, at indkøbet skal ske på markedsmæssige vilkår, dvs. der som udgangspunkt skal indhentes mindst to tilbud. Se **Bilag 1** for nærmere beskrivelse af regler, proces samt beslutningskompetencer for udbud af varer og tjenesteydelser.

Indkøb af bygge- og anlægsopgaver

Der skal ske licitation af større **bygge- og anlægsopgaver** over 39,8 mio. kr. efter Udbudsloven.

Indkøb af bygge- og anlægsopgaver, som ligger under tærskelværdien i Udbudsloven (ca. 39,8 mio. kr.), er omfattet af Tilbudslovens afsnit I. Tilbudsloven beskriver i overordnede træk, hvornår der skal benyttes underhåndsbud og licitation (udbud).

Byrådet har vedtaget følgende retningslinjer for tilbudsindhentning på det tekniske område:

Arbejder mellem 150.000 kr. og 300.000 kr.	Mest muligt søges udført af lokale håndværkere (indenfor Nyborg Kommune). Der hentes op til 3 tilbud. Hvis det vurderes, at der ikke er tilstrækkelig konkurrence indenfor kommunen, kan Teknik- og Miljøudvalget beslutte, at der indhentes yderligere ét tilbud fra et firma udenfor kommunen.
Arbejder mellem 300.000 kr. og 1 mio. kr.	Afhængigt af arbejdets karakter og omfang indhentes underhåndsbud eller tilbud i begrænset licitation. Ved underhåndsbud indhentes der 2 eller 3 tilbud fra firmaer indenfor kommunen og 1 tilbud fra et firma udenfor kommunen for at sikre den nødvendige priskonkurrence. Ved begrænset licitation kan der indbydes et vilkårligt antal bydende, såfremt de er kvalificerede til at udføre det pågældende arbejde.
Arbejder mellem 1 mio. kr. og 5 mio. kr.	Der indhentes tilbud i begrænset licitation fra mindst 3 og højst 5 firmaer indenfor kommunen og 1-3 firmaer udenfor kommunen. Det kan efter en konkret vurdering besluttes at afholde offentlig licitation.
Arbejder mellem 5 mio. kr. og tærskelværdien (ca. 39,8 mio. kr.)	Teknik- og Miljøudvalget beslutter ad hoc, hvordan udbuddet skal gennemføres.
Arbejder over tærskelværdien (ca. 39,8 mio. kr.)	Der afholdes udbud i henhold til gældende lovgivning.

For bygge- og anlægsopgaver under 150.000 kr. gælder, at mest muligt søges udført af lokale håndværkere, hvis der er tilstrækkelig konkurrence. Se **Bilag 2** for nærmere beskrivelse af regler, proces samt beslutningskompetencer for udbud af bygge- og anlægsopgaver.

1.3 Social ansvarlighed

Nyborg Kommune påtager sig som offentlig myndighed et socialt ansvar ved at understøtte og udvikle jobskabelsen i kommunen. Der anvendes sociale klausuler og arbejdsklausuler i de kontrakter, hvor det vurderes relevant og er inden for lovgivningens rammer.

Etiske retningslinjer

Der stilles krav om, at leverandører og deres underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark. Det gælder bl.a. tvangsarbejde, børnearbejde samt et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Det er forventningen, at leverandørerne og deres underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder herunder, at de lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

De frivillige udelukkelsesgrunde

Nyborg Kommune ønsker ikke at indgå aftaler med virksomheder, som ikke overholder de frivillige udelukkelsesgrunde i Udbudslovens § 137, med mindre der er en væsentlig begrundelse herfor. Disse frivillige udelukkelsesgrunde omhandler:

- Overtrædelse af miljømæssige-, sociale- og arbejdsretlige regler.
- Konkurser m.m.
- Alvorlig forsømmelse, der sår tvivl om ansøgernes eller tilbudsgiverens integritet.
- Konkurrenceforvridende aftaler.
- Tidligere misligholdelse af en offentlig kontrakt.
- Forsøg på at påvirke ordregiverens beslutningsproces.
- Gæld til det offentlige på under 100.000 kr.

Skattely

Nyborg Kommune ønsker ikke at handle eller indgå aftaler om leverancer med virksomheder, der benytter skattely til at minimere overskud eller minimere skat på udbyttebetaling.

Kommunen tilstræber ligeledes at undgå at handle eller indgå kontrakter med virksomheder, der for at undgå at få et skattemæssigt overskud, bedriver handel med egne datterselskaber eller lignende placeret i såkaldte skattelylande.

På forlangende skal selskaber, der udfører aktiviteter for kommunen eller sælger varer til kommunen, redegøre for firmaets konstruktion, moderselskaber og datterselskaber, så der er fuld gennemsigtighed herom, herunder om de skattemæssige forhold.

Arbejdsklausuler

Byrådet vedtog 26. august 2014 at anvende arbejdsklausuler i alle kommunens kontrakter på tjenesteydelser samt bygge- og anlægskontrakter. Det betyder, at leverandøren skal overholde danske løn- og arbejdsvilkår.

Klausulen pålægger endvidere leverandørerne kædeansvar, således de er forpligtet til at sikre, at deres underleverandører også overholder arbejdsklausulen.

Nyborg kommune har siden 2015 samarbejdet med Kontrolenheden i Odense Kommune. Kontrolenheden foretager kontroller på kommunens byggepladser ift. overholdelse af arbejdsklausulen. Derudover foretages der på stikprøvebasis kontrol af kommunens tjenesteydelsesktrakter.

Sociale klausuler

Nyborg Kommune tager et medansvar for at skabe flere praktikpladser og muliggøre ansættelser på særlige vilkår. Uddannelsesklausuler og andre sociale klausuler anvendes i kontrakter på tjenesteydelser samt bygge- og anlægskontrakter, hvor det vurderes relevant.

Socialøkonomiske virksomheder

Det er Nyborg Kommunes hensigt at bække op om socialøkonomiske virksomheder, og kommunen ønsker at indgå forpligtende samarbejder med relevante leverandører, der er socialøkonomiske virksomheder, hvor det er relevant og giver mening i forhold til den konkrete opgave.

2. Organisering af indkøbsområdet

2.1 Udbud og Indkøb

Udbud og indkøb hører under direktørområdet Økonomi og Digitalisering, der også omfatter stabsfunktionerne Økonomi, Lønadministration, Digitalisering og I-sikkerhed, IT-drift og infrastruktur.

Udbud og Indkøb varetager gennemførelse af lokale udbud og tilbudsindhentninger samt indgåelse af kontrakter på forskellige varer og tjenesteydelser. Derudover yder Udbud og Indkøb generel rådgivning og vejledning til kommunens medarbejdere i forbindelse med indkøb. Udbud og Indkøb varetager kontrakttopfølgning på indgåede aftaler, både rettet mod leverandørerne og mod kommunens egne afdelinger og institutioner.

De konkrete indkøb på kommunens kontrakter foretages af de enkelte institutioner og afdelinger. Der er hvert sted udpeget én eller flere decentrale indkøbere, som foretager bestilling, godkender levering og gennemfører fakturering.

På mange af kommunens kontrakter og indkøbsaftaler kan der e-handles. Kommunens e-handels-system er forankret i Udbud og Indkøb, som vedligeholder systemet, samt yder hjælp og vejledning til kommunens decentrale indkøbere i brugen heraf.

Derudover varetages relaterede opgaver, såsom koordinering af kommunal befordring (specialkørsler) samt overordnet flådestyring af kommunens køretøjer af Udbud og Indkøb.

Teknik- og Miljøafdelingen forestår alle udbud af bygge- og anlægsopgaver, både efter Tilbudsloven afsnit I og efter Udbudsloven.

2.2 Fællesindkøb Fyn

Nyborg Kommune har sammen med Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Nordfyns og Langelands kommuner oprettet det fælles indkøbskontor – Fællesindkøb Fyn. Der er vedtaget en fælles indkøbspolitik for de deltagende kommuner.

Fællesindkøb Fyn

Nyborg Kommune er medlem af Fællesindkøb Fyn (FIF), der på vegne af medlemskommunerne varetager udbud og kontrakttopfølgning på ca. 240 kontrakter.

FIF har siden 2011 hentet 275 mio. kr. i gevinst til medlemskommunerne via udbud og konkurrenceudsættelse. Heraf har Nyborg kommune opnået gevinsten på i alt 57,3 mio. kr.

Fællesindkøb Fyn forestår udbud af kontrakter vedrørende varer og tjenesteydelser, der er udbudspligtige efter Udbudsloven, dog ikke tjenesteydelseskontrakter inden for bygge- og anlægsarbejder.

I det omfang Fællesindkøb Fyn ikke forestår et udbud på en kontrakt vedrørende varer og tjenesteydelser, som er udbudspligtig, forestår Udbud og Indkøb udbuddet af kontrakten. Det kan være tilfældet, såfremt der er tale om et engangskøb eller etterspørgslen kun vedrører Nyborg Kommune og ikke de øvrige kommuner.

Fakta om Nyborg Kommunes indkøb

Nyborg Kommune indkøber varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver for ca. 600 mio. kr. årligt.

IKF (Indkøbsforum)

I regi af Fællesindkøb Fyn deltager Udbud og Indkøb jævnligt i møder med indkøbsafdelingerne i de øvrige medlemskommuner. Her drøftes aktuelle problemstillinger og der sker vidensdeling og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne.

Fællesindkøb Fyn indgår på baggrund af udbud aftaler med de vindende tilbudsgivere, og alle kommunernes enheder, afdelinger og institutioner er herefter forpligtede til at indkøbe varer og tjenesteydelser hos de pågældende leverandører.

Fællesindkøb Fyn er i samarbejde med Udbud og Indkøb samt pågældende afdeling/institution ligeledes ansvarlig for tilbudsindhentning eller annoncering af kontrakter vedrørende varer og tjenesteydelser, som ikke er udbudspligtige jf. Udbudsloven.

I regi af Fællesindkøb Fyn samarbejdes der også med øvrige kommuner og indkøbsfællesskaber om udbud og kontrakter, når det giver mening.

2.3 SKI – Staten og Kommunerne Indkøbscentral

Nyborg Kommune deltager i udbud fra SKI (Staten og Kommunerne Indkøbscentral), når det vurderes hensigtsmæssigt. SKI er en fællesoffentlig organisation, hvis formål er at effektivisere og professionalisere det offentlige indkøb. SKI gennemfører udbud og udarbejder indkøbsaftaler, som sikrer aftaler om varer og tjenesteydelser til både kommuner, regioner og staten.

Vidste du, at...

Nyborg Kommune er tilsluttet en række SKI aftaler.

Aftalerne omfatter bl.a. forbrugsartikler, fødevarer, kontormøbler, genbrugshjælpe-midler samt computere, IT-systemer og telefoni.

Regeringen, KL og Danske Regioner har aftalt, at SKI skal udbyde en række forpligtende indkøbsaftaler målrettet staten, kommunerne og regioner. Aftalerne omfatter typisk varer, som forbruges på tværs af både stat, regioner og kommunerne. Det er eksempelvis kontorartikler, fødevarer, kontormøbler og forbrugsartikler.

Nyborg Kommune deltager så vidt muligt ved alle forpligtende SKI udbud. En dispensation herfor skal godkendes af Nyborg Kommunes bestyrelsesmedlem i FIF.

2.4 Partnerskaber og vidensdeling

Nyborg Kommune deltager også i andre partnerskaber end indkøbsfællesskaber. Blandt andet ønsker Nyborg Kommune at fremme en bæredygtige udvikling via netværk og partnerskaber. Et af de partnerskaber, som Nyborg kommune er blevet medlem af, er Partnerskab for Grønne Offentlige Indkøb (POGI). Partnerskabet er for alle offentlige organisationer, der ønsker at fremme den grønne omstilling ved i fællesskab at sætte grønne indkøbs- og miljømål. POGI har desuden et tæt samarbejde med Forum for Bæredygtige Indkøb, som er et nedsat initiativ under Miljø- og Fødevareministeriet. Begge fora deler og formidler viden og netværk for at opbygge kompetencer hos indkøbere og leverandører.

Medarbejderne i Udbud og Indkøb er medlem af IKA, som er foreningen for offentlige indkøbere. Gennem denne forening udbydes forskellige kurser og arrangementer med fokus på offentligt indkøb. Foreningen giver desuden mulighed for netværk og vidensdeling, samt adgang til mangeartede relevante materialer og værkøjer relateret til udbud og indkøb i den offentlige sektor.

IKA

IKA er en forening af offentlige indkøbere og blev stiftet i 1985.

Foreningens medlemmer repræsenteres bredt af kommuner, regioner, selvejende institutioner, ministerielle institutioner, forsyningsselskaber, boligselskaber, statslige instanser. Alle, der er udbudspligtige, kan blive medlem af IKA.

IKA driver også et leverandørnetværk for leverandører/tilbudsgivere til det offentlige.

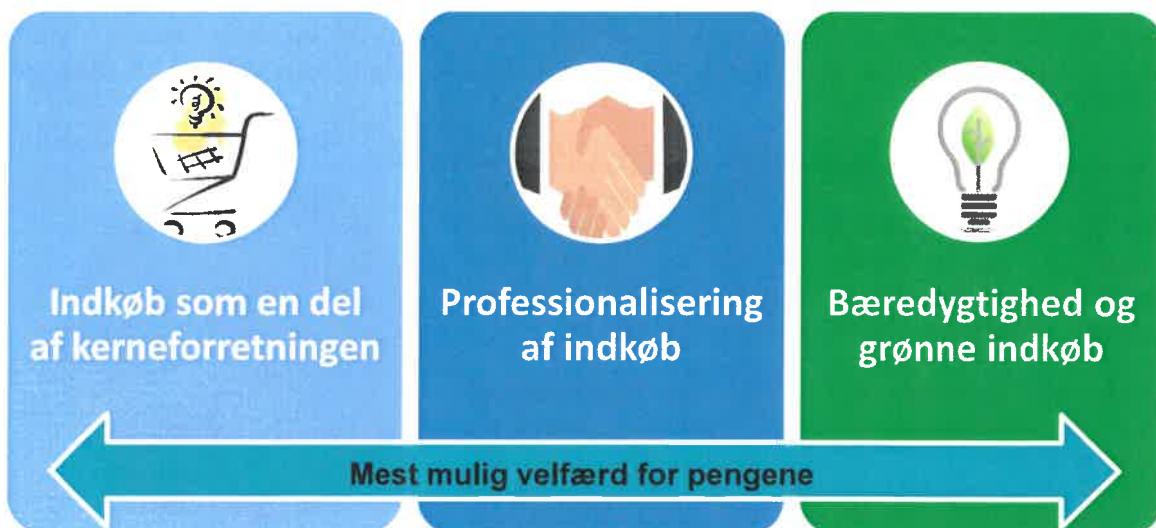
---

3. Strategiske fokusområder

Gennem udbud og indkøbsaftaler er Nyborg kommune sikret adgang til en lang række varer og ydelser for kommunens medarbejdere og borgere, der understøtter kommunens kernefremtid og visionen om "Borgeren i centrum".

Indkøb i Nyborg kommune skal afspejle en bevidsthed om værdi, kvalitet og en bæredygtig fremtid, og er dermed en vigtig og understøttende brik i ambitionen om at sikre mest mulig velfærd for pengene.

Udbuds- og Indkøbspolitikken er opdelt i tre strategiske fokusområder, der tilsammen beskriver, hvordan Nyborg Kommune ønsker at købe ind. De tre strategiske fokusområder, som skal understøtte visionen om mest mulig velfærd for pengene, er illustreret nedenfor.

Indkøb skal tænkes ind i alle forvaltninger og fagområder, og indkøbskompetencer skal indgå som en del af kerneforretningen. Indkøb skal være en naturlig, men begrænset del af hverdagen for de medarbejdere, der har andre kerneopgaver.

Det enkelte udbud og indkøb bør altid udfordre den almindelige praksis, således vaner brydes og nye muligheder opstår, samtidig med at lovgivningen overholdes. På baggrund af gennemarbejdede og realistiske analyser, udbud og opfølgningsplan skal det medføre størst mulige gevinster til gavn for kommunens medarbejdere og borgere.

Nyborg Kommune vil kontinuerligt arbejde med at **professionalisere indkøbsområdet** og være en professionel samarbejdspartner både i forhold til eksterne såvel som interne interesser.

Det skal være nemt og overskueligt at handle ind via kommunens e-handelssystem. De digitale muligheder skal udnyttes, så det gøres nemt at købe ind. Når medarbejderne anvender kommunens indkøbsaftaler, kan de være sikre på, at der handles efter gældende regler og politikker samtidig med, at der frigøres midler og medarbejdertid, der i stedet kan anvendes til borgernære opgaver. På den måde opnås der mest mulig velfærd for pengene.

Kommunen har en forpligtelse til at arbejde med **bæredygtighed og grønne indkøb**. Den samlede købekraft skal udnyttes til at skabe bedre vilkår for klima, medarbejdere og borgere. Det er vigtigt at udfordre og stille krav til markedet for derigennem at bidrage til at minimere kommunens samlede CO₂ aftryk i fremtiden.

4. Indkøb som en del af kerneforretningen

I Nyborg Kommune arbejder vi kontinuerligt for at gøre indkøbsfagligheden til en del af kommunens kerneforretning. Gennem konkurrenceudsættelse, økonomisk fokus og dialog skal indkøbsfagligheden bidrage til at skabe værdi i og for den enkelte forvaltning, og i sidste ende frigøre ressourcer til gavn for medarbejdere og borgere.

4.1 Konkurrenceudsættelse

Udbud og indkøb gennemfører lokale udbud og tilbudsindhentning. Aftalerne indgås enten på vegne af enkelte afdelinger/institutioner eller for hele kommunen. De indgåede aftaler er obligatoriske, dvs. at de skal anvendes af alle kommunens medarbejdere.

En række indkøb er "engangskøb", f.eks. rådgivertydelser eller enkeltstående større varekøb. Andre vil være tilbagevendende køb, som skal genudbydes med jævne mellemrum, f.eks. aftaler om specialkørsel, vinterjeneste eller arbejdsbeklædning til det tekniske område. Udbud og Indkøb sikrer, at de pågældende opgaver genudbydes, så der hele tiden er en aftale på området.

Nyborg Kommune indkøber årligt for ca. 600 mio. kr. Der er indgået aftaler på 17 % af kommunens samlede køb, hvor disse aftaler er inkluderet i Udbud og Indkøbs kontraktstyringssystem. De 17 % fordeler sig med 6 % aftaler via Fællesindkøb Fyn, 5 % aftaler via SKI og 6 % aftaler via lokale udbud og tilbudsindhentninger.

Det fremgår ligeledes, at 57 % af kommunens indkøb er ikke aftaledækket. En stor del heraf omfatter bygge- og anlægsopgaver samt engangsinvesteringer, hvor der ikke er registreret en kontrakt i Udbud og Indkøbs kontraktstyringssystem. Den resterende del på 27 % er mellemregionale og -kommunale afregninger.

4.2 Nye udbudsområder

Udbud og Indkøb gennemfører jævnligt forskellige analyser af kommunens forbrug. Et af formålene med disse analyser er at identificere nye udbudsområder eller at identificere områder, hvor vi allerede indkøber en ydelse, men ikke har indgået aftale med leverandøren herom. Det vil hver gang være en konkret vurdering, om opgaven skal sendes i udbud, om der skal gennemføres en tilbudsindhentning mellem flere leverandører, eller der skal gennemføres en forhandling med eksisterende leverandør om bedre vilkår, herunder priser og levering.

Et andet formål er med jævne mellemrum at analysere, om det vil være økonomisk fordelagtigt for kommunen enten at udlicitere eller hjemtage en specifik opgave. Udeover det økonomiske incitament vil disse analyser desuden inkludere øvrige hensyn, såsom markedssituation ift. den specifikke opgave, forsyningssikkerhed og beskæftigelsespolitiske hensyn.

4.3 Økonomisk bæredygtighed

Der er et kontinuerligt fokus på, at kommunens indkøbsaftaler skal være økonomisk fordelagtige. Dette gælder både i forhold til den pris, der betales for varen/ydelsen og i forhold til brugen heraf. Udbud og Indkøb har fokus på at optimere hele værdikæden i forbindelse med et køb og udfordre, om nuværende praksis er den mest optimale.

Ved udbud og indgåelse af indkøbsaftaler gennemgås hele værdikæden for at sikre totaløkonominen i forbindelse med indkøb og forbrug af varer og tjenesteydelser. Hvor det giver mening anvendes TCO-omkostninger (Total Cost of Ownership) som et tildelingskriterie. Det indebærer, at der tages højde for såvel anskaffelsespris, produktets levetid, at produktet er effektivt i brug, følgeomkostninger og bortskaftelse.

Innovation skal tænkes ind i udbud og indkøb, og bidrage til at udvikle opgaveløsningen og samtidig sænke totalomkostningerne.

4.4 Dialog med brugerne

Dialog er et af de vigtigste værktøjer i forhold til udbud og indkøb. Derfor gennemføres der så vidt muligt løbende dialog med såvel leverandører som brugere. Forudgående dialog med brugerne i Nyborg Kommune prioriteres højt, da den er essentiel, når det skal afklares hvilket behov, indkøbet skal dække.

Når udbudsprocessen er afsluttet, trækkes der på brugernes oplevelser og erfaringer for at vurdere, om alt fungerer som tiltænkt, og om der er behov for justeringer. Dialogen bidrager til at foretage det helt rigtige indkøb og dermed få mest værdi for pengene.

I gennemsnit er cirka 75 % af kommunernes indkøb tjenesteydelser, herunder en lang række ydelser knyttet direkte til opgaveløsningen på de store velfærdsområder. Disse indkøb omfatter blandt andet indkøb af borgernære ydelser såsom forløb for langtidsledige borgere, hjælp til hjemmeboende ældre eller køb af pladser på bo- og opholdssteder.

Udbud og indkøb af tjenesteydelser stiller større faglige krav til opgaven og dermed også større krav til dialogen med brugerne/de faglige medarbejdere, både forud for udbud eller kontraktindgåelse, og efter kontrakten er gået i drift.

Gode og professionelle indkøb sker ikke blot via udbud men også på områder, der ikke umiddelbart er udbudsregnede. Det kan eksempelvis være ydelser inden for social- og arbejdsmarkedsområdet. En styrkelse af kvaliteten af indkøb på disse områder kan bl.a. være at stille de rigtige krav til ydelserne, samt at følge op på de indgåede aftaler for at sikre, at det er den rette ydelse, der modtages og betales for.

4.5 Fokusområder for Udbud og Indkøb

Udbud og Indkøb arbejder løbende med at gøre indkøb til en del af kerneopgaven. Det gøres blandt andet ved at have fokus på:

- At sikre at kommunens udbudspligt afløftes.
- At udfordre vanetænkningen og løbende genforhandle eksisterende samarbejdsmodelle, både interne og eksterne.
- At nye udbudsområder afdækkes, særligt på tjenesteydelsesområdet – her skal fremtidens gevinst hentes gennem velovervejede løsninger.
- At foretage analyser af historiske indkøb for derigennem at udfordre fremtidige behov af indkøb.
- At vedtagne politikker og strategier indarbejdes i kontrakter.

5. Professionalisering af indkøb

Nyborg Kommune prioriterer at have en effektiv og professionel indkøbsorganisation, hvor økonomi er en væsentlig faktor i alle beslutninger. Effektiviseringer af indkøb skal føre til en optimering af udgifter og ressourcer i forhold til indkøb i hele kommunens organisation.

5.1 Digitalisering og E-handel

Nyborg Kommune har igennem mange år arbejdet med optimering af indkøbsområdet ved et øget fokus på e-handel, aftaleoverholdelse (compliance) og udbud af nye aftaleområder.

Det er effektivt, når kommunens medarbejdere hurtigt og nemt kan foretage deres indkøb via kommunens indkøbssystem. E-handel og øget brug af digitalisering, herunder automatisering og softwareroboter skal frigøre tid og ressourcer til andre opgaver. Det er en central del af kommunens mål om effektive indkøb, at omkostningerne forbundet med indkøbsopgaven minimeres og manuelle arbejdsgange reduceres.

E-handel er et værktøj til at sikre høj compliance. E-handelssystemet viser udelukkende de rette produkter og leverandører, der er indgået aftale med.

For at der kan opnås den forventede gevinst ved de udbud og indkøbsaftaler, der udbydes, kræver det, at aftalerne efterfølgende anvendes, og derved sikres en høj compliance. På den måde udviser kommunen professionalisme og troværdighed overfor sine leverandører, og det sikres, at der indkøbes på de aftalevilkår, som har været en del af udbuddet, herunder krav til kvalitet og bæredygtighed. Derfor er det vigtigt hele tiden at arbejde mod højere e-handelsgrad og compliance.

E-handelssystemet kan synligt fremvise, hvilke grønne mærker de forskellige produkter har og derved gøre det nemmere for den decentrale indkøber at foretage bæredygtige indkøb.

5.2 Kontraktstyring

Kommunens indkøbsaftaler og kontrakter generelt skal være et aktiv for Nyborg Kommunes overordnede målsætninger og bidrage til kommunens forskelligartede bundlinjer.

Vidste du, at...

Udbud og Indkøb har registreret næsten 400 kontrakter i kommunens kontraktstyringssystem.

Kontrakterne er segmenteret i fire forskellige kategorier, alt efter behovet for opfølgning.

Gennem udbud og konkurrenceudsættelse sikres det, at der indkøbes på markedsmæssige vilkår og gældende regler og politikker for området overholdes. Det høstes økonomiske gevinster, som betyder, at der kan frigøres midler fra indkøb, og de kan veksles til "varme hænder", til gavn for kommunens borgere.

Udbud og Indkøb arbejder løbende med kontraktstyring af de indgåede aftaler for at opnå de forventede gevinster. Det handler om at følge op på, om kommunen får det aftalte produkt eller ydelse til den aftalte pris, den aftalte kvalitet og til aftalt tid. Det handler også om gennem løbende kontraktstyring at minimere konflikter med leverandøren og have et afsæt for at optimere kontrakten på sigt, så det fremadrettet udelukkende er de væsentligste kontraktvilkår, der indgår i kontrakten.

Vidste du....,

At der kan e-handles næsten 170.000 forskellige varer i kommunens e-handelssystem, fordelt på 65 leverandørers e-kataloger. E-katalogerne admini-streres i dag af Fællesindkøb Fyn.

I slutningen af 2021 implementeres et nyt e-handels-system, som skal bidrage til at gøre e-handel endnu nemmere og smartere – og derved frigøre ressourcer hos de decentrale indkøbere i fremtiden.

5.3 Fælleskommunale indkøbsdatasamarbejde

Nyborg kommune deltager i KL's fælleskommunale indkøbsdatasamarbejde, som faciliteres af KL og SKI. Indkøbsdatasamarbejdet etablerer et fælles datagrundlag for alle kommuners indkøbsdata til brug for mere datadrevet opgaveløsning og sammenlignelige nøgetal om indkøb.

En gang årligt sendes alle kommunens fakturaer til SKI, som foretager en analyse af alle kommunernes indsendte data. Denne analyse deles med kommunerne, og giver blandt andet indblik i forbrug, aftaledækning, e-handel og potentielle gevinster, både på kommuneniveau og i forhold til landsgennemsnittet. Analysen bidrager ligeledes til de årlige forhandlinger om kommunernes økonomi mellem KL og Staten.

5.4 Ledelsesinformation

Hvert kvartal sendes indkøbsdata ud til alle ledere med ledelsesinformation om den enkelte afdeling/institutionens indkøb med det formål at holde fokus på at købe korrekt ind ved gældende aftale leverandører samt i hvor høj grad aftaleprodukter e-handles.

Ledelsesinformationen vil løbende blive udviklet med måltal for udvikling i forbrug og bæredygtige indkøb.

Lederne er forpligtet til løbende at følge op på måltallene og derved opnå de forventede gevinster.

5.5 Kompetenceudvikling

Indkøb skal samles på færrest mulige hænder for at sikre, at kommunens indkøb foretages korrekt. De indkøbsansvarlige skal løbende på kursus i kommunens indkøbssystem for at oparbejde den rette viden om indkøb samt læring om effektive arbejdsgange i indkøbsprocessen.

Kompetenceudviklingen vil derudover omfatte uddannelse i lovgivning og regler inden for indkøbsområdet samt have fokus på at træffe bæredygtige valg. Det bæredygtige valg kan både bestå i valg af produkter, men også i forhold til adfærd omkring bestilling, levering, anvendelse og afskaffelse.

Udbud og Indkøb vil løbende udfordre de decentrale indkøbere på deres indkøbsadfærd med det formål at sikre den mest optimale organisering og tilrettelæggelse af indkøbsopgaven. Dette vil ske i forbindelse med indkøbskurserne, men også via løbende kommunikation af digitale "tips og tricks" og udveksling af "den gode historie".

Fokus på indkøbskompetencer og udvikling deraf på velfærdsområdet kan medføre effektiviseringer; ikke kun økonomiske, men i lige så høj grad optimering af de ydelser, den enkelte borger modtager.

Rapportering på indkøbsområdet

Fællesindkøb Fyn fremsender hvert kvartal en rapport over kommunens indkøb, målt ift. fastsatte måltal. Indkøb og Udbud målretter rapportens indhold til det enkelte fagområde og sender den ud.

Derudover udarbejder Fællesindkøb Fyn hvert år en årsrapport, som sendes til orientering i Økonomiudvalget.

5.6 Samarbejde med erhvervslivet

Der tilstræbes en saglig, åben og forretningsorienteret tilgang til kommunens leverandører og ikke mindst det lokale erhvervsliv. Nyborg Kommune ønsker at være i dialog med leverandørerne om løsning af de indkøbsmæssige spørgsmål og ønsker indkøbsrelationer præget af gensidig tillid og respekt.

Gennem dialog med leverandører og interesserter indsamlies viden om, hvad der sker på markedet, og hvor der er udviklingspotentialer. Samtidig sikres det, hvor det er muligt, at der udvikles på de produkter eller ydelser, der er indkøbsaftaler med.

Derudover forventes det, at kommunens leverandører indgår i et konstruktivt samarbejde, er loyale overfor de indgåede aftaler og overholder de krav, der stilles.

5.7 Fokusområder for Udbud og Indkøb

Udbud og Indkøb arbejder løbende med at professionalisere og optimere indkøbsområdet. Det gøres blandt andet ved at have fokus på:

- At øge andelen af indkøb fortaget via kommunens e-handelssystem.
- At effektivisere interne processer, såvel arbejdsmæssige som digitale, herunder håndtering af innovative og udviklende løsninger.
- At uddanne og bidrage til kompetenceudvikling af kommunens decentrale indkøbere.
- At sikre optimal kontraktstyring og leverandøropfølgning i forhold til de ydelser og services, der er indgået aftale om.
- At have en løbende dialog med eksisterende og potentielle leverandører.
- At udvikle og deltag i netværk til fremme for nye økonomiske beregninger og målsætninger.

6. Bæredygtighed og grønne indkøb

Indkøb af varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsydelser har en væsentlig betydning for kommunens klima- og miljøpåvirkninger. I samarbejde med Teknik- og Miljøafdelingen samt Enheden for Bæredygtig Udvikling arbejder Udbud og Indkøb løbende med at udvikle grønne indkøb og bæredygtige tiltag i Nyborg Kommune.

6.1 Grøn bæredygtighed

I efteråret 2020 har Nyborg Kommune vedtaget Politik for Grøn Omstilling. Politikken indeholder i alt 50 målsætninger fordelt på verdensmålene som ses nedenfor.

Nyborg Kommunes Udbud- og Indkøbspolitik er et vigtigt element i forhold til opfyldelsen af målsætningerne i Politik for Grøn Omstilling.

Der arbejdes kontinuerligt i kommunen med at nedbringe klima- og miljøpåvirkninger samt minimere ressourceforbruget. Kommunens indkøb og aftaler støtter op om FN's Verdensmål på forskellig vis dels gennem de produkter, der indkøbes, men også den måde hvorpå de købes ind, forbruges og bortskaffes.

Transport og logistik er et område, som har stor indflydelse på den samlede CO₂ udledning, også i Nyborg Kommune. Derfor vil det også være et stort fokusområde i arbejdet med bæredygtige og grønne indkøb. Det omhandler både de biler der indkøbes, aftaler om befordring af borgere, transport i forbindelse med levering af varer og serviceleverandørens transport, når denne skal foretage service eller eftersyn.

Det skal være en selvfølge at vælge produkter, der er miljømærkede, økologiske eller på anden måde bæredygtige, når det samtidig er økonomisk forsvarligt. De decentrale indkøbere kan via e-handelssystemet nemt og overskueligt finde frem til de grønne produkter.

Udbud og Indkøb deltager i forskellige netværk og har løbende dialog med leverandører. Heri gennem opnås viden omkring (nye) bæredygtige og grønne produkter. Der opnås også inspiration til en generelt mere bæredygtig adfærd.

Der skal indarbejdes klima- og miljømæssige krav til leverandører og deres produkter i de udbud og indkøbsaftaler, hvor det giver mening. Der foretages en konkret vurdering ved hvert udbud af varer og tjenesteydelser samt bygge- og anlægtsydelser i forhold til hvilke krav, der skal stilles.

Som følge af medlemskabet af POGI har Nyborg Kommune forpligtet sig til en række grønne indkøbsmål, bl.a. mål for transport, fødevarer, IT og belysning. Partnerskabet udvikler hvert år nye indkøbsmål og efterstør regelmæssigt de eksisterende mål samt opdaterer miljøkravene, hvis der sker nyt. Indkøbsmålene fra POGI indarbejdes i kommunens handlingsplaner på udbuds- og indkøbsområdet.

6.2 Kodeks for bæredygtigt byggeri

Byrådet vedtog 9. oktober 2018 et kodeks for bæredygtigt byggeri. Kodekset skal benyttes ved alt kommunalt byggeri og renovering. Ligeledes kan det benyttes af alle øvrige bygherre til inspiration til deres projekter. Kodekset indeholder for eksempel forslag til bæredygtige materialer og metoder til, hvordan byggeri kan gøres mere bæredygtigt.

Kodekset indeholder et katalog i form af tyve konkrete bæredygtighedsmål fordelt på fem temaer. Bæredygtighedsmålene skal sikre, at belastningen af klima, miljø og ressourceforbrug minimeres, når kommunen bygger nyt samt renoverer den eksisterende bygningsmasse. Da vedligeholdelse, renoveringsopgaver og små byggesager fylder relativt meget i kommunens byggeaktivitet, er der lagt særlig vægt på at gøre en forskel for denne skala af byggeriet.

Indsatsen skal også sikre, at der fokuseres mere på sundhed og et godt indeklima for brugere af kommunens bygninger. Uden sundhed er der ingen bæredygtighed.

Endelig er ambitionen at få kvalitet, økonomi og bæredygtighed til at gå op i en højere enhed igennem retningslinjer, der sikrer investeringerne i den kommunale bygningsmasse, samt udvikler den lokale byggebranche til fremtidens krav og forventninger.

Byggebranchen er i disse år under stor forandring for at blive mere bæredygtig. Det er en udvikling, som Nyborg Kommune ønsker at være en del af og sætte sit præg på blandt andet igennem fokus på cirkulær økonomi.

---

*Vidste du...,
At når du bruger kommunens
aftaler på f.eks. legetøj, er der
på forhånd taget højde for;*

- Om produktet indeholder skadelige stoffer.*
  - Om produktet har en tilstrækkelig kvalitet, der kan holde til institutionsbrug.*
  - Om produkterne er produceret under socialt ansvarlige forhold.*
-

Bæredygtigt byggeri i Nyborg Kommune defineres af, at:

Byggeriet indpasses lokalt – arkitektonisk og landskabsmæssigt. Der er fokus på enkle løsninger – godt håndværk, funktionalitet, trivsel og kvalitet. Gennem et tæt samarbejde mellem bygherre, rådgivere, myndigheder og håndværkere styres projektet, så byggeriet gennem hele sit livs-løb belaster mennesker og natur mindst muligt.

Det gælder om at:

- Begrænse forbrug af ressourcer.*
  - Begrænse sundhedsskadelige effekter.*
  - Begrænse negative miljøpåvirkninger.*
  - Vælge materialer, der patinere smukt.*
-

6.3 Fokusområder for Udbud og Indkøb

Nyborg Kommune arbejder konkret for en omstilling til mere bæredygtige og grønne indkøb.

Det gøres blandt andet ved at have fokus på:

- At gøre det nemt, at træffe de grønne valg ved indkøb.
- At arbejde mod en omstilling af kommunens vognpark til lav-emissionsbiler, hvor det er muligt.
- At stille krav til transport og logistik, herunder kommunens vareleveringer.
- At stille krav om miljømærkninger, hvor det er muligt.
- At stille krav til indholdet af miljø- og sundhedsskadelig stoffer.
- At stille krav til produkters levetid, samt mulighed for genanvendelse og reparation.
- At udnytte fordele ved at være en del af forskellige klimanettværk og –projekter, f.eks. POGI, DK2020 og Fyn 2030.
- At stille krav til egne institutioner og afdelinger om en bæredygtig indkøbsadfærd.

Bilag 1

Tjenesteydelses

(Udførelse af personligt arbejde, f.eks. befording, madproduktion, vikarydelsel, tolkeydelsel, revisionsopgaver, rengøring mv.)

	Over tærskelværdien (ca. 1,5 mio. kr.)	Under tærskelværdien	"Light regime" Sociale og andre specifikke tjenesteydeler over ca. 5,5 mio. kr.
		<i>Med klar grænse-overskridende interesse</i>	<i>Uden klar grænseoverskridende interesse</i>
Lovgrundlag	Udbudsloven	Udbudsloven	Over 500.000 kr. Udbudsloven – dog gælder de forvaltningsretlige principper
Ansvarlig afdeling	Fyn samarbejde med Udbud og Indkøb samt brugergrupper.	Fællesindkøb Fyn eller afdelingen/institutionen i samarbejde med Udbud og Indkøb.	Under 500.000 kr. Ingen lovregulerig – dog gælder de forvaltningsretlige principper
Proces	Der gennemføres udbud i henhold til reglerne i Udbudsloven og kommunens udbuds- og indkøbspolitik.	Der annonceres efter tilbud i henhold til reglerne i Udbudsloven, medmindre Fællesindkøb allerede har indgået aftale med en leverandør på baggrund af opgaven.	Hvis Fællesindkøb Fyn ikke allerede har indgået aftale vedr. den pågældende tjenesteydelse, skal det eventuelt i fælles udbud. Hvis Fællesindkøb Fyn vurderer, at varekøbet/opgaven ikke skal i fælles udbud, indhenter samarbejde med Udbud og Indkøb tilbud fra mindst to leverandører, eller på anden måde afprøver markedet, for at sikre den bedste pris. Det kan vurderes, at en frivillig annoncering af indkøbet vil sikre den bedste pris.
Politisk behandling	Godkendelse af udbuds- materiale og leverandør.	Det vurderes ad hoc, om annonceringsprocessen skal foretages fagudvalget til godkendelse.	Det vurderes ad hoc, om annonceringsprocessen skal forelægges fagudvalget til godkendelse.

Bilag 1

Vareindkøb

		(Indkøb af diverse varer, f.eks. biler, kontorartikler, fødevarer, hjælpevarer, m.v.)	
		Over tærskelværdien (ca. 1,5 mio. kr.)	
		Med klar grænseoverskridende interesse	
		Over 500.000 kr.	Under 500.000 kr.
Lovgrundlag	Udbudsloven	Udbudsloven	Udbudsloven
Ansvarlig afdeling	Fællesindkøb Fyn i samarbejde med Indkøb og brugergrupper.	Fællesindkøb Fyn eller afdelingen/institutionen i samarbejde med Udbud og Indkøb.	Ingen lovregulering – dog gælder de forvaltningsretlige principper
Proces	Der gennemføres udbud i henhold til reglerne i Udbudsloven og kommunens udbuds- og indkøbspolitik.	Der annonceres efter tilbud til reglerne i Udbudsloven, medmindre Fællesindkøb Fyn allerede har indgået aftale med en leverandør på baggrund af udbud af opgaven.	Hvis Fællesindkøb Fyn ikke allerede har indgået aftale vedr. den pågældende vare, skal den eventuelt i fælles udbud. Hvis Fællesindkøb Fyn vurderer, at varekøbet/opgaven ikke skal i fælles udbud, indhenter afdelingen/institutionen i samarbejde med Udbud og Indkøb tilbud fra mindst to leverandører, eller på anden måde afprøver markedet, for at sikre den bedste pris. Det kan vurderes, at en frivillig annoncering af indkøbet vil sikre den bedste pris.
Politisk behandling	Ingen politisk behandling af udbudsprocessen.	Ingen politisk behandling af tilbudsindhentningen.	Ingen politisk behandling af tilbudsindhentningen.

Tabellen vedrører alene ansvaret for tilbudsindhentningen/udbuddet, herunder udbudsmaterialet og valg af leverandør, og forudsætter, at der er bevilgsmæssig dækning.

Bilag 2

Bygge- og anlægsopgaver

	Under 150.000 kr.	Mellem 150.000 kr. og 300.000 kr.	Mellem 300.000 kr. og 1 mio. kr.	Mellem 1 mio. kr. og 5 mio. kr.	Mellem 5 mio. kr. og tærskelværdien (ca. 38,6 mio. kr.)
Lovgrundlag	Ingen lovregulering	Tilbudsloven	Tilbudsloven	Tilbudsloven	Udbudsloven
Ansvarlig for tilbudsindhentning	Teknik- og Miljøafd.	Teknik- og Miljøafd.	Teknik- og Miljøafd.	Teknik- og Miljøudvalget	Teknik- og Miljøudvalget
Proces	Mest muligt udført af lokale håndværkere (indenfor Nyborg Kommune), hvis der er tilstrækkelig konkurrence.	Mindst 2 tilbud fra lokale firmaer, afhængigt arbejdets karakter og omfang indhentes underhåndsbud eller tilbud i begrænset licitation.	Mindst 2 tilbud fra lokale firmaer og 1 tilbud udenfor lokalområdet. Afhængigt af arbejdets karakter og omfang indhentes underhåndsbud eller tilbud i begrænset licitation.	Som begrænset fra mindst 3 og højest 5 lokale firmaer og 1-3 firmaer udenfor lokalområdet.	Teknik-miljøudvalget beslutter ad hoc, udvældet hvordan skal gennemføres.
Politisk behandling	Ingen behandling af tilbudsindhentning.	Ingen politisk behandling af tilbudsindhentning.	Teknik-Miljøudvalget.	Teknik-Miljøudvalget.	Byrådet.

Tabellen vedrører alene ansvaret for tilbudsindhentningen/udbuddet, herunder udbudsmaterialet og valg af leverandør, og forudsætter, at der er bevillingsmæssig dækning.

**GRØN OMSTILLING
&
GRØNNÉ INDKØB
NU**

**HANDELSPLAN
2021-2030**

Fællesindkøb Fyn 31.08.2021

Fællesindkøb Fyn
FÆLLESINDKØB FYN

FÆLLES
INDKØB

FYNN

MÅLET ER 70% REDUKTION AF DRIVHUSGASSER I 2030

Regeringen har et ambitøst mål: Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser med 70% i 2030 og arbejde hen imod klimaneutralitet senest i 2050. Vejen dertil er bæredygtig udvikling og grøn omstilling.

Det offentlige køber ind for 380 mia. kr. hvert år og kan dermed sætte retning på den grønne omstilling for både den offentlige og private sektor.

Kommunerne i Fællesindkøb Fyn er i fuld gang med den grønne omstilling, Fyn2030 er vedtaget og til at understøtte arbejdet er bedt FIF om at udarbejde en konkret handlingsplan til en grønnere indkøbspraksis i fællesskabet og i kommunerne.

Planen indeholder forslag til konkrete handlinger der kan indgå i den samlede plan for den grønne omstilling i kommunen. Indkøb og udbud kan bidrage med viden om grønne indkøb samt, via krav til leverandørerne ved udbud, bidrage til den grønne omstilling og gøre grønne indkøb let tilgængelige.

BÆREDYGTIGHED

ØKONOMISK – MILJØ & KLIMA - SOCIALT

”En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.”

1987 – Brundtland rapporten

GRØN OMSTILLING

VEJEN DER TIL ER

”Grøn omstilling er den danske betegnelse for alle de tiltag rundt om i verden - fra såvel det offentlige, erhvervslivets og fra privat side - som har til formål at afværge, begrænse eller undskyde følgerne af den globale opvarmning”

”...overgangen fra den nuværende ”sorte” ressourceintensiv økonomi baseret på fossil energi som kul, gas og olie til en mere grøn og ressourceeffektiv økonomi. Der er tale om en omfattende om lægning af hele måden, vi producerer og forbruger energi på.

”Omstillingen vil også betyde nye forbrugsmønstre...”

”Den grønne omstilling er således også en vision om en renere verden uden forurening og et bæredygtigt forbrug af jordens ressourcer, uden at det nødvendigvis betyder et farvel til alle de goder, vi kender i dag”

www.faktalink.dk

”Grønne offentlige indkøb favner bredt og vil medføre store forandringer i den offentlige sektor. Nogle af de valg, vi skal træffe, kan blive vidtgående,

”En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare.”

Grønne indkøb for en grøn fremtid
Nicolai Wammen, finansminister

OVERBLIK

UFULDSTÅNDIGT

Den grønne omstilling er i gang og med Regeringens strategi for grønne indkøb, er den grønnere rethning for det offentliges indkøb cementeret. Bevægelsen er sat i gang, dog er der flere elementer, som står ufuldstændige hen. Der skal nu findes veje til at følge og dokumentere de grønne aftlyk som forbrug, indkøb og udbud fremover vil sætte. Dette forudsætter andre metoder til opgørelse af bl.a. de klimamæssige påvirkninger ved indkøb og forbrug, samt metoder der skal udvikles. Derfor kan der på nuværende tidspunkt ikke fremlægges et fuldstændigt overblik over de klimamæssige konsekvenser som initiativerne i nærværende plan giver, ej heller kan endegyldige konsekvensberegninger foretages, da flere parametre spiller ind herpå, bl.a. produktvalg og de målsætninger man ønsker at forfølge.

Vi vil løbende i perioden arbejde med analyser, der kan synliggøre de økonomiske konsekvenser ved overgang til andre og grønnere alternativer – Disse vil løbende vil blive fremlagt.

Tilsvarende arbejder Regeringen og KL for at finde metoder for opgørelse af klimaaftlyk på udvalgte områder, dette arbejde følges tæt og vil løbende blive implementeret i det omfang det er muligt.

Aftale- og e-handelssystemer til digitalisering af indkøb og udbud er for nuværende ikke indrettet til at synliggøre grønne produkter på en overskuelig og brugervenlig måde. Overgangen til nyt e-handelssystem forventes at gøre grønne indkøb lettere for brugeren. Samtidigt arbejdes der på systemunderstøttelse af den grønne rapportering efter udbud. Slutteligt arbejdes der med baselines på nuværende og kommende aftaler.

FORUDSÆTNINGER

- Forslagene i handlingsplanen læner sig op af Regeringens strategi for grønne indkøb, KL's fælleskommunale indkøbsstrategi, anbefalinger fra SKI og baserer sig ligeledes på dialoger og inputs fra kommunerne, omverdenen og fra Fællesindkøb Fyn.
  - Planen er delt op i 2 sektioner
    1. "Det vi gør i hverdagen" retter sig mod det, som vi alle kan gøre for at ændre adfærdens og skubbe forbruget over på grønnere produkter, forbruge nøjsomt eller finde helt andre måder at dække indkøbsbehovene.
    2. "Det vi skriver" er krav der kan stilles i forbindelse med udbud og tilbudsindhentninger, både når udbud og tilbudsindhentninger gennemføres i Fællesindkøb Fyn og i kommunerne.
  - De konkrete vareområder, der foreslås miljømærket, læner sig dels op ad Regeringens strategi for grønne indkøb, samt en vurdering af de eksisterende aftaler og modenhed pr. produktområde/marked.
  - Forslagene skal læses i lyset af, at de er forslag til konkrete initiativer, der kan tilvælges eller fravælges i kommunerne. Hertil forudsætter flere forslag en politisk prioritering.
  - Der er forslag om at sætte fælles måltal, men med forskellige delmål og indsatser hen over årene frem mod det overordnede mål. Dette af hensyn til kommunernes forskelligheder og politiske prioriteringer på den bæredygtige dagsorden.
  - Løbende vurdering af leverandørmarkederne, modenhed i forhold til grønne krav målt op imod konkurrerencesituationen, samt en vurdering af prisspredningen på grønne og konventionelle produkter.
  - Bæredygtighed prioriteres, der skal være en formuftig balance mellem de 3 bundlinjer: økonomisk, miljø/klima og social bæredygtighed.

Indholdsfortegnelse

01

Forudsætninger
for oplæg

02

Verdensmål og
bæredygtighed i
Fællesindkøb Fyn

03

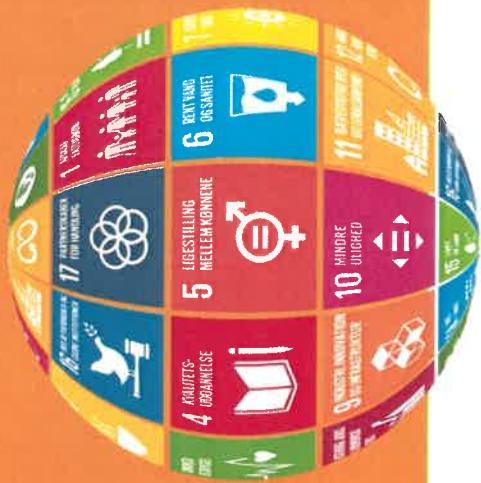
Handling nu!
Det vi gør i
hverdagen
-konkrete forslag

04

Handling nu!
Det vi skriver ved
Udbud
- konkrete forslag

-
02

nål og bæredygtighed
idkøb Fyn

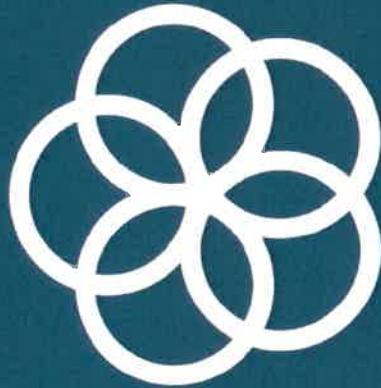
8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

PRIMÆRE INDSATSOMRÅDER I FÆLLESINDKØB FYN

GRØN OMSTILLING & GRØNNNE INDKØB

FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN

DEL 1: HANDLING NU!
DET VI GØR I HVERDAGEN

DEL 2: HANDLING NU!
DET VI SKRIVER VED UDBUD OG
TILBUDSINDHENTNINGER

03

Inden nu!

Det vi gør i hverdagen
-konkrete forslag

DEL 1: FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN - INDSATSOMRÅDER

	Miljømærket indkøb obligatorisk	Fødevarer	Reducere plast	Transport	Energibesparelser	Adfærd grønne & bæredygtige indkøb
						
						
						
						

Miljømærket indkøb obligatorisk

Miljømærket indkøb obligatorisk

eller produkter der lever op til tilsvarende krav

Blomsten

Obligatorisk område

Rengørings-
produkter
med kemi

Sæbe- og
hygiejne
produkter

Kopipapir

Kontor- og
skoleartikler

Tryksager,
brochure og
visitkort

Målsætning

2021-2024
90 %

2021-2024
90 %

2021:
100%
A4 & A3 papir 80 gr.

2021-2024
70%

2021-2022
100 %

Opmærksomhed

Produkter i E-
kataloget er
miljømærket
eller lever op til
kravene

Alle indkøbte
tryksager er trykt
på miljømærket
papir

Fokus
Grønt sortiment

Fokus på
printadfærd

Forudsætning: Tilstrækkelig konkurrence og ingen betydelig prisforskelse

Listen evalueres og opdateres min. 1 gang årligt og udbygges løbende

Fødevarer

Madspild

Animalske produkter

Sæson

Økologi

Fødevarer

Område

Økologiske fødevare
indkøb

Sæsonbestemt kost

Animalske produkter
reduceres

Madspild
reduceres

Målsætning

Kommunerne
vurderer målsætning

2021-2024
Fokus på at minimere
animalske produkter

Kommunen har en
politik for reduktion
af madspild

2021

Kommunerne
vurderer målsætning

2021

Kommunerne
vurderer målsætning

Ideer:
portionsanretning i
stedet for buffet
Frokost forudbestilles
Mindre tallerkner

Differentieret tilgang i
forhold til målgrupper
og ernæringsbehov

Mejeriprodukter
Kornprodukter
Grøntsager

Frugt og grønt i kosten
tilkettelægges efter
årtidens udvalg

Opmærksomhed

Reducere plast

Engangsplastprodukter

Engangsprodukter

Vand uden emballage

Genbrugsposer

Reducer plast

Område

Engangs- og
plastprodukter
reduceres

Vand uden emballage
foretrækkes

Plastikposer
minimeres / genbruges

Sortering af plast

Målsætning

Alle enheder skifter min.
1-3 plastprodukter ud
med bæredygtige
alternativer

2021:
Køb af vand på
plastflaske / karton
minimeres
(hvor det er muligt)

2021: 90% færre indkøb
af plastikposer i
forbindelse med indkøb i
dagligvarebutikker
2019: 5.150 poser

på sigt i fraktioner

Opmærksomhed

F.eks. Plastik krus
erstattes med
bæredygtige alternativer
PVC afgift fra 2021

Indkøb af genanvendelige
poser.

Obs på materiale valg

Fokus på opdeling i
hård og blød plast

Plasttyper

Transport

Emissionsreducerende køretøjer

Infrastruktur

Transport

Område

Klimavenlig bilpark
Infrastruktur
i kommunen

Befordringsleverandører
til kommunen

Målætning

2021 & 2022
Infrastruktur til elbiler igangættes
og de første elbiler indkøbes

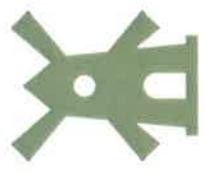
2022: Nyindkøb af emissions-
reducerende køretøjer
2025: 50% af bilparken er
klimavenlig
2030: Den offentlige bilståde er
emissionsfri

Lokale leverandører

Politisk retning for udvikling
på området

Politisk retning for udvikling
på området

2021: Dialog med leverandører
2022: Der stilles krav om overgang
til klimavenlige transportmidler
2032: befodring er emissionsfri

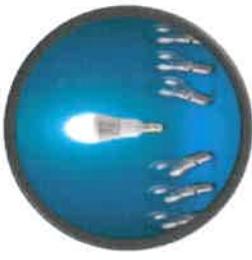
Energibesparelser

Energibesparelser

EI

Belysning

Energibesparelser

Område

Indkøb af belysning

Indkøb af el

Energiforbrug reduceres i kommunale bygninger

Målsætning

Krav om LED lyskilder fra de to bedste energiklasser i energimærkningen

2021
Pilotprojekt med energiorvægning / CO2 påvirkning

Energieffektivitetsplaner f.eks. frivillig udfasning af olie- og gasfy

Opmærksomhed

Eksisterende armaturer som ikke anvender LED skal skiftes

Sensorstyrte belysning

Adfærd – Grønne indkøb

Grønt Mindset

Adfærd – Grønne & bæredygtige indkøb

Område

Bestillingsadfærd

Obligatorisk
intern indkøber
uddannelse

Digitalisering

2022
Alle indkøbere
har været på
uddannelse
intern

Cirkulært
forbrug
overskudsvarer

E-handel på
mulige områder
Elektronisk
signatur på alle
kontrakter

Målsætning

2022 Etablering
af en digital
central hvor
overskudsvarer
kan recirkulere i
kommunen

Nøjsomt
forbrug /
Reducer
forbruget

Koordinere
ordre fra flere
enheder på
samme matrikel

Bestillings-
frekvens 1-2
gange om ugen

Minimums-
bestillinger på
f.eks. 250 kr. pr.
ordre

Opmærk- somhed

Den grønne
Indkøber i
kommunen
Kontrakter
E-handel
(ny lov 2023)

Møbler,
køkkenudstyr,
maskiner
beskæftigelses-
materialer (evt.
på tværs i HF)

Kan behov
opfyldes på
andre måder?
Reparere?
Låne / leje ?

04

Handling nu!

Det vi skriver ved Udbud

- konkrete forslag

DELT 2: GRØNNE OG BÆREDYGTIGE KRAV TIL UDBUD, TILBUDDSINDHENTNINGER OG KONTRAKTER

Ved udbud er det en bundet opgave at bidrage aktivt til at reducere kommunens udledning af drivhusgasser

DEN GRØNNE SPILLEPLADE

GREB PÅ DEN GRØNNNE BUNDLINJE DER KAN SKRUES OP/NED

 Krav til tilludsgiveres grønne profil	 Krav til transport & CO2 Klima neutrale over tid Graduering	 Krav til emballage & Pakning - Alternativer	 Krav til ordrestørrelser	 Krav til leveringsfrekvens	 Krav til digitalisering E-handel (lov 2023)
 Nøjsomt forbrug, kan medfinansiere den grønne omstilling	 Udfordre hinanden på ”vaner” Når udbud og kravspecifikationer skal udarbejdes	 Alene stille nødvendige krav Smalne sortimenter	 Anvende livscyklus- og totaløkonomiske betragtninger, når relevant	 Fokus på dialog med markederne, herunder også lokale leverandører	
 Fokus og prioritering af miljømærkede & bæredygtige produkter	 Alternativt produkter der lever op til kravene, uden mærkning	 Fokus på genanvendelige Materialer og produkter ved relevante udbud	 Fokus på levetid og garanti-perioder på produkter	 Fokus på energiforbrug	

DEN BLÅ SPILLEPLADE GREB PÅ DEN ØKONOMISKE BUNDLINJE DER KAN SKRUES OP/NED

	Samle forbrug på tværs og udbyde sammen		Nøjsomt forbrug, medfinansiere den grønne omstilling		Fokus på cost-drive hos tilbudsgivere
	Alene stille nødvendige krav Smalne sortimenter		Udfordre hinanden på ”vaner” Når udbud og kravspecifikationer skal udarbejdes		Fokus på cost-drive i egen afdeling/organisation ved indkøb
	Anvende livscyklus- og totaløkonomiske betragtninger, når relevant.		Udbyde nye områder		Fokus på compliance, så øko. & grønne potentialer realiseres
	Krav til ordrestørrelser		KPI & afrapportering		Fokus på kontrakttopfølgning, i hele organisationen.
	Krav til leveringsfrekvens		Krav til digitalisering E-handel (lov 2023)		Fokus på at nedbringe transaktionsomkostninger og undgå små ordre

DEN RØDE SPILLEPLADE GREB PÅ DEN SOCIALE BUNDLINJE DER KAN SKRUES OP/NED

Lærlingeklausuler

Fælles fynsk arbejdsklausul

Sociale klausuler

Socialøkonomiske virksomheder

ILO konventioner

- Tvangsarbejde
- Ingen diskrimination i ansættelsen
- Mindstealder for beskæftigelse
- Sikker og sundt arbejdsmiljø
- Organisationsfrihed

Menneskerettigheder

DAGSORDEN ØKONOMIUDVALGET 6. DECEMBER 2021 OG BYRÅDET 14. DECEMBER 2021

Udbuds- og Indkøbspolitik for Nyborg Kommune i 2022-2025

Sagsfremstilling:

Økonomiudvalget har 19. april 2021 og 17. maj 2021 drøftet forslag til ny ajourført Udbuds- og Indkøbspolitik for Nyborg Kommune i perioden 2022-2025. Byrådet har 14. september 2021 godkendt handlingsplan for grønne indkøb fra Fællesindkøb Fyn.

Nyborg Kommunes nuværende Udbudspolitik er fra april 2016. Siden da er udviklingen inden for offentlige indkøb gået stærkt, hvor der er blevet præsenteret flere nye strategier og handlingsplaner:

- KL's fælleskommunale indkøbsstrategi 2020-2024 (marts 2020).
- Politik for Grøn Omstilling i Nyborg Kommune (september 2020).
- Regeringens strategi for grønne offentlige indkøb (december 2020).
- Fællesindkøb Fyns handlingsplan for grønne indkøb 2021-2025.
- Ny bekendtgørelse vedrørende obligatorisk E-handel for alle offentlige institutioner, herunder kommunale skoler, dagtilbud og plejecentre m.v.

Der er på baggrund heraf udarbejdet en ny ajourført Udbuds- og Indkøbspolitik for Nyborg Kommune i perioden 2022-2025.

Udbud og Indkøb er i Nyborg Kommune organiseret under Økonomi og Digitalisering, men de daglige indkøb sker i de enkelte afdelinger og institutioner.

Der er et tæt samarbejde med Fællesindkøb Fyn, som omfatter de 5 ejerkommuner Nyborg, Faaborg-Midtfyn, Nordfyns, Kerteminde, Langeland. Formålet med Fællesindkøb Fyn har hidtil været at lave fælles udbud og indkøbsaftaler for de 5 kommuner med henblik på at opnå de størst mulige indkøbsbesparelser, herunder opfyldde de lovgivningsmæssige krav til udbudspligten.

Nyborg Kommunes nye Udbuds- og Indkøbspolitik beskriver de retlige rammer og principper for udbud samt organiseringen af indkøbsområdet i Nyborg Kommune. Derudover indeholder politikken tre overordnede strategiske fokusområder; Indkøb som en del af kerneforretningen, Professionalisering af indkøb samt Bæredygtige og grønne indkøb, som skal sætte retning for fremtidens udbud og indkøb i Nyborg Kommune.

Igennem de seneste 10 år er der opnået store gevinster på indkøbsområdet, som har givet et øget økonomisk ráderum, der har bidraget til at sikre serviceniveauet, en sund økonomi samt en fortsat udvikling af kommunen. Gennem samarbejdet med Fællesindkøb Fyn er der siden 2011 realiseret gevinster på samlet ca. 57,3 mio. kr., svarende til ca. 5,7 mio. kr. årligt. Herudover er der på lokale udbud og indkøbsaftaler opnået gevinster på ca. 5 mio. kr. årligt.

Det forventes at der i fremtiden vil kunne realiseres yderligere gevinster på indkøbsområdet. For at realisere potentialet kræver det en passende organisering af indkøbsområdet samt en kultur og adfærd, der støtter op herom. Effektive processer, digitalisering og indkøbsstrategier skal bidrage til, at vi som kommune får mest muligt for pengene i form af bedre ydelser, service, lavere omkostninger eller andre gevinster, der styrker økonomien i eller kvaliteten af kerneforretningen.

Indkøb skal gennemføres med fokus på bæredygtighed og social ansvarlighed. Derfor tages hensyn til både klima, miljø og ordentlige arbejdsforhold, når der købes ind. På den måde støtter Udbuds- og indkøbspolitikken op om de af FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, som Byrådet har udvalgt i Politik for Grøn Omstilling, der er vedtaget i september 2020.

Byrådet har 14. september 2021 godkendt handlingsplanen for grønne indkøb fra Fællesindkøb Fyn i perioden 2021-2025. Handlingsplanen sætter mål og retning i forhold til de "værktøjer", der kan tages i anvendelse, når man arbejder med udbud og grønne indkøb.

Handlingsplanen indeholder 6 indsatsområder:

- Miljømærkede produkter.
- Fødevarer (økologi, sæson, animalske produkter, madspild).
- Reducere plast.
- Transport (infrastruktur, grønne biler, befordring, kollektiv trafik).
- Energibesparelser (belysning, indkøb af el, kommunale bygninger).
- Adfærd med grønne og bæredygtige indkøb.

Oplægget har været præsenteret og drøftet på møde den 30. juni 2021 mellem de 5 byråd, kommunaldirektører og bestyrelsen i Fællesindkøb Fyn.

Der var enighed om, at kommunerne skal være ambitiøse i forhold til den grønne omstilling, men at der samtidig skal sikres en fornuftig balance mellem a) udbudspligt, b) økonomi, c) grønne indkøb og d) lokale leverandørers mulighed for at byde på opgaven.

Det er de enkelte ejerkommuner, som selv beslutter om de vil gå med i fællesudbud med Fællesindkøb Fyn, selv lave udbud eller købe ind på en landsdækkende SKI-aftale.

Det er med andre ord den enkelte kommune som selv beslutter, hvor ambitiøs man vil være i den grønne omstilling, herunder hvad kommunen har rád til samt indkøbsadfærdens i afdelinger og institutioner.

De nuværende indkøbsaftaler giver allerede i dag mulighed for at træffe grønne valg når man foretager kommunale indkøb, herunder køb af miljømærkede produkter. Dette skal synliggøres noget mere og det skal være lettere som indkøber at få overblik over de grønne valg.

Eksempelvis har vi allerede i dag indkøbsaftaler, hvor man både kan købe økologiske og ikke-økologiske drikke og fødevarer, men hvor priserne for økologiske varer typisk er højere end for ikke-økologiske varer.

Der er også stor fokus på den grønne omstilling i forhold til energirenovering af kommunale bygninger, LED gadebelysning, større indkøb og reducere transporttid, udskiftning til hybrid- og elbiler. De økonomiske konsekvenser og effekten på CO₂ er forskellig alt efter hvilke prioriteringer og beslutninger kommunen træffer.

Endelig bemærkes, at der sker en stor markedsudvikling i øjeblikket, hvor leverandørerne er i fuld gang med omlægning til grønne produkter, som led i deres forretningsmodel.

Byrådet har 27. april 2021 besluttet at tilsluttet sig Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI). POGI er et samarbejde mellem offentlige organisationer, der ønsker at gøre en miljømæssig forskel gennem deres indkøb. Gennem Partnerskabet bruger medlemmerne deres indkøb til at trække i samme retning og drive markedet mod grønnere og mindre miljøbelastende produkter og løsninger.

Økonomiske konsekvenser:

Der er gennem indkøbssamarbejdet med Fællesindkøb Fyn realiseret gevinster på samlet ca. 57,3 mio. kr. siden 2011 svarende til ca. 5,7 mio. kr. årligt. Derudover er der realiseret gevinster ved lokale udbud og indkøbsaftaler svarende til ca. 5 mio. kr. årligt.

Der er i forbindelse med vedtagelsen af budget 2022 inddarbejdet en yderligere besparelse på 4,0 mio. kr. årligt i forhold til en prisreduktion på nye indkøbsaftaler samt en øget grad af e-handel og benyttelse af fælles indkøbsaftaler.

Indstilling

Det indstilles, at forslag til ny Udbuds- og Indkøbpspolitik for Nyborg Kommune i perioden 2022-2025 godkendes.

Sagen afgøres i

Byrådet.

Udbuds- og Indkøbspolitik

Nyborg - Danmarks Riges Hjerte

Nyborg
Kommune

Baggrund

- **Ajourføring af Nyborg Kommunes ”Udbudspolitik”** fra april 2016, som blev udarbejdet på baggrund af ny udbudslov (EU og Danmark).
- **KL's fælleskommunale indkøbsstrategi 2020-2024**, marts 2020, herunder a) Indkøb som en del af kerneforretningen, b) Professionalisering af indkøb, c) Bæredygtighed og grønne indkøb.
- **”Politik for Grøn Omstilling i Nyborg Kommune”**, september 2020 (side 42)– ”Nyborg Kommune arbejder for ansvarligt forbrug og produktion ved, at arbejde for et fælles fynsk fokus på en ny ansvarlig og bæredygtig indkøbspolitik.”
- **Regeringens strategi for grønne offentlige indkøb**, december 2020.
- **Fællesindkøb Fyns handlingsplan for grønne indkøb** i perioden 2021-2025 – FYN2030, november 2020 (side 17) ”Kommunerne indarbejder klima- og bæredygtighedskrav i de offentlige indkøb. Indsatserne varetages gennem de etablerede fælleskommunale fora i Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb og Fælles Indkøb Fyn.”
- Ny bekendtgørelse vedrørende **obligatorisk E-handel** for alle offentlige institutioner, herunder kommunale skoler, dagtilbud og plejecentre m.v.
- Gennem samarbejdet med Fællesindkøb Fyn er der siden 2011 **realiseret store gevinst** på samlet ca. 57,3 mio. kr., svarende til ca. 5,7 mio. kr. årligt. Herudover er der på lokale udbud og indkøbsaftaler opnået gevinst på ca. 5 mio. kr. årligt.

Indhold i politikken

- Regler og principper for udbud og indkøb i Nyborg Kommune
  - Egne principper for udbud og indkøb.
  - Udbudslovens og Tilbudslovens regler.
- Organisering
  - Udbud og Indkøb.
  - Fællesindkøb Fyn.
  - SKI.
- Tre strategiske fokusområder
  - Indkøb som en del af kerneforretningen.
  - Professionalisering af indkøb.
  - Bæredygtighed og grønne indkøb.
- Målstyrings- og handlingsplan med 46 konkrete fokuspunkter
  - Konkurrenceudsættelse, økonomisk bæredygtighed, dialog med brugerne.
  - Digitalisering, Kontraktstyring, kategorisering, ledelsesinformation, kompetenceudvikling.
  - Køb af miljømærkede produkter, optimering af logistik og transport, bilflåde og speciaalkørsler, øvrige grønne tiltag.

Grundprincipper for udbud og indkøb

1. De kommunale udbud og indkøb skal ske ud fra **objektive kriterier** og i overensstemmelse med gældende lovgivning, både national og international.
2. Udbud tilrettelægges sådan, at mulighederne, for at lokale kan byde på opgaverne, styrkes.
3. Nyborg Kommune køber sine varer, tjenester og håndværkerydelser ind efter princippet „**bedste forhold mellem kvalitet og pris**“. Heri indgår, så vidt det er muligt, betragtninger om bæredygtighed, totalomkostninger og livscyklusomkostninger.
4. Nyborg Kommune opträder som **én kunde**, og der indgås i udgangspunktet fælles aftaler for hele kommunen, som skal anvendes af alle. Hermed opnås stordriftsfordeler og fordelagtige aftaler.
5. Kommunens **obligatoriske indkøbsaftaler** skal anvendes, således at compliance (aftaleoverholdelse) øges. Det er obligatorisk at anvende kommunens e-handelssystem.
6. Den gode aftale og det gode indkøb sker og udmøntes gennem **dialog, inddragelse og samarbejde**.

Krav til overholdelse af udbudsregler

- Klage over en kommunens manglende overholdelse af reglerne skal ske til enten **Klagenævnet for Udbud eller Domstolene.**
- Kommunens overholdelse af udbudsregler er underlagt det almindelige **kommunale tilsyn**, som varetages af Statsforvaltningen.
- Store konsekvenser ved manglende overholdelse af udbudsregler:
  - Annullering af kontrakt.
  - Bøde og eventuel erstatning.
  - Sagsomkostninger og advokatbistand.
  - Genudbud af kontrakten.
  - Manglende kontrakt i perioden mellem annullering og indgåelse af ny kontrakt.
  - Kan have driftsmæssige konsekvenser i forhold til forsyningssikkerhed og øgede driftsudgifter i den pågældende periode.
    - Påvirke kommunens image og omdømme.
    - Kommunens legitimitet udfordres.
    - Personligt ansvar i forhold til pligtforsømmelse.

Udbudsloven og Tilbudsloven (I)

- Nyborg Kommunes udbuds- og indkøbspolitik gælder ved kommunens indkøb af varer og ved indgåelse af kontrakter om tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver.
- Nyborg Kommune skal ved enhver tilbudsindhentning og ethvert udbud overholde de grundlæggende principper inden for forvaltningsretten og konkurrenceretten:
- **Konkurrence:** Alle relevante virksomheder skal igennem fri konkurrence have mulighed for at få tildelt opgaver for offentlige myndigheder.
- **Ligebehandling:** For at sikre at konkurrencen er fri, skal alle tilbudsgivere behandles ens og på samme vilkår.
- **Gennemsigtighed:** Udbudsforretninger skal gennemføres på en sådan måde, at det kan dokumenteres, at alle bliver behandlet lige og på ensartet grundlag.
- **Forbud mod diskrimination:** Udenlandske virksomheder skal gives samme mulighed som danske for deltagelse i udbudsforretninger og udførelse af offentlige opgaver.
- Formål om at udnytte offentlige midler bedst muligt og undgå misbrug i form af korruption, svindel, bestikkelse, karteller (koordinering af priser) og inhabilitet.

Udbudsloven og Tilbudsloven (II)

Grundprincipperne i Udbudslovens § 2:

§ 2. En ordregiver skal ved offentlige indkøb i henhold til afsnit II-IV overholde principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og proportionalitet.

Stk. 2. Et offentligt udbud må ikke udformes med et formål at udelukke det fra denne lovs anvendelsesområde eller kunstigt begrænse konkurrencen.

Ligebehandling:

- Et udbud eller en tilbudsindhentning må ikke udformes med det formål, at udelukke leverandører eller kunstigt indskrænke konkurrencen, f.eks. ved at stille krav til opgaven, som ikke er saglige.
- Ligebehandlingsprincippet gælder i alle faser af udbudsprocessen, fra udformning af udbudsmaterialet, over udvælgelsen og frem til tildeling af kontrakten.
- Betyder dog ikke, at ordregiver har *plicht* til at sænke sine krav til en ydelse, blot fordi kun en eller få leverandører kan levere det ønskede, hvis kravene i øvrigt er stillet på et sagligt grundlag.

Udbudsloven og Tilbudsloven (III)

Gennemsigtighed:

- Der skal være offentlighed og åbenhed omkring selve udbuddet, så leverandører får mulighed for at tilkendegive deres interesse i at levere til ordregiver.
- Forhindre, at ordregiver foretager indkøb, hos en leverandør, som ordregiveren på forhånd måtte have en preference for.
- Ordregiver skal på forhånd (i udbudsmaterialet) beskrive kontraktens genstand (den udbudte ydelse) og processen for udbuddet. Ordregiver skal efterfølgende handle i overensstemmelse med det beskrevne.

Proportionalitet:

- Forpligter ordregiver til at tilrettelægge og gennemføre processen på en sådan måde, at der kun stilles krav til ansøgere og tilbudsgivere, som står i rimeligt forhold til det konkrete indkøb.
- Kravene må ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt for at imødekomme ordregivers konkrete saglige behov.

Forvaltningsretlige principper

Udover reglerne i Udbudsloven og Tilbudsloven, gælder også reglerne i **kommunalfuldmagten og forvaltningsloven**, herunder de forvaltningsretlige principper:

- Saglighed.
- Økonomisk forsvarlig forvaltning.
- Forbud mod varetagelse af uvedkommende hensyn.
- Ligebehandlingsprincippet.
- Proportionalitetsprincippet.

Det betyder, at ordregiver som udgangspunkt kan bestemme, **hvilke kriterier**, der skal stilles til opgaven og tildelingen heraf, når blot det sikres, at **alle tilbudsgivere behandles lige** og de krav, der stilles, **ikke er urimelige** i forhold til den udbudte opgave.

Princippet om **økonomisk forsvarlig forvaltning** tilsliger endvidere, at **økonomi og prisen** på en eller anden vis skal inddrages i evalueringen (vægtning).

Formålet er at **sikre**, at vi får **kvalificerede og billige bud** på opgaven, samt sikre at opgaven tildeles til den, der er bedst egnet i forhold til de kriterier, der på forhånd er **stillet til opgaven**.

Indkøb som en del af kerneforretningen

"I Nyborg Kommune arbejder vi kontinuerligt for at gøre indkøbsfagligheden til en del af kommunens kerneforretning. Gennem konkurrenceudsættelse, økonomisk fokus og dialog skal indkøbsfagligheden bidrage til at skabe værdi i og for den enkelte forvaltning, og i sidste ende frigøre ressourcer til gavn for medarbejdere og borgere."

Fokusområder:

- At sikre at kommunens udbudspligt afløftes.
- At udfordre vanetænkningen og løbende genforhandle eksisterende samarbejdsmodeller, både interne og eksterne.
- At nye udbudsområder afdækkes, særligt på tjenesteydelsesområdet – her skal fremtidens gevinst hentes gennem velovervejede løsninger.
- At foretage analyser af historiske indkøb for derigennem at udfordre fremtidige behov af indkøb.
- At vedtage politikker og strategier indarbejdes i kontrakter.

Professionalisering af indkøb

"Nyborg Kommune prioriterer at have en effektiv og professionel indkøbsorganisation, hvor økonomi er en væsentlig faktor i alle beslutninger. Effektiviseringer af indkøb skal føre til en optimering af udgifter og ressourcer i forhold til indkøb i hele kommunens organisation."

Fokusområder:

- At øge andelen af indkøb fortaget via kommunens e-handelssystem.
- At effektivisere interne processer, såvel arbejdsmæssige som digitale, herunder håndtering af innovative og udviklende løsninger.
- At uddanne og bidrage til kompetenceudvikling af kommunens decentrale indkøbere.
- At sikre optimal kontraktstyring og leverandørropfølgning i forhold til de ydelser og services, der er indgået aftale om.
- At have en løbende dialog med eksisterende og potentielle leverandører.
- At udvikle og deltagte i netværk til fremme for nye økonomiske beregninger og målsætninger.

Organisering

Udbud og indkøb

- Tilbudsindhentninger – kontraktiværdi under 1,5 mio. kr.
- Lokale udbud - hvor hensyn til lokale forhold og tilpasninger gør, at det ikke kan være fællesudbud.
- Mindre lokale aftaler
- Konkrete indkøb på SKI aftaler

Fællesindkøb Fyn

- Udbud med 2 eller flere medlemskommuner
- Generiske vare- eller tjenesteydelser, der ikke er dækket af SKI
- Varer eller tjenesteydelser, hvor medlemskommunerne har krav, der adskiller sig fra SKI
- Håndterer tilslutning til forpligtende SKI aftale

SKI

- Landsdækkende udbud
- Generiske vareområder (forbrugssartikler, fødevarer, IT-udstyr, møbler), hvor behov på tværs af landet er nogenlunde ens.

Fokus på lokal handel i Nyborg

- Kommunen som en professionel og troværdig samarbejdspartner, herunder dialog- og løsningsorienteret samarbejde med leverandørerne.
- Løbende markedsdialog og øge lokale virksomheders viden om udbud.
- Fokus på det lokale erhvervsliv og tilgodese små- og mellemstore virksomheder, hvor udbudsreglerne tillader det, herunder opdeling af kontrakter i mindre aftaler.
- Hvor det er sagligt og økonomisk forsvarligt, stilles der krav i udbuddet, som fremmer mulighederne for at lokale leverandører kan byde på opgaven:
  - Krav til fysisk beliggenhed i kommunen, hvor det er sagligt.
  - Tilpassning af krav, for at gøre det nemmere for lokale virksomheder at byde på opgaven.
- Ved tilbudsindhentning blandt 2-3 leverandører prioriteres lokale leverandører, hvor det er muligt og giver mening.
- Oprettelse af frivillige samhandelsaftaler med lokale leverandører.
- Fjernelse af dækningsafgift og byggesagsgebyr for erhvervslivet.

Godt samarbejde med erhvervslivet

Seneste resultater fra DI og Dansk Byggeri erhvervsmåligheder 2020:

Nr.	Placering 2020	Opdateret udbuds-politik	Offentliggørelse af udbud	Udbudsproces	Information og dialog	Krav om arbejdsgarantier	Kontrol af arbejdsklausuler	Benytter AB18 uden fravigelse
1	Nyborg	1	1	12	9	2	30	1
2	Kerteminde	90	1	34	87	83	6	79
3	Assens	1	1	80	30	10	69	38
4	Nordfyns	1	1	58	8	2	30	38
5	Middelfart	1	92	54	58	10	6	38
6	Faaborg-Midtfyn	1	1	28	32	10	79	38
7	Odense	1	84	50	75	10	69	38
8	Svendborg	1	1	33	25	10	69	38
9	Langeland	1	1	-	-	10	79	38
10	Ærø	1	1	-	-	83	79	79

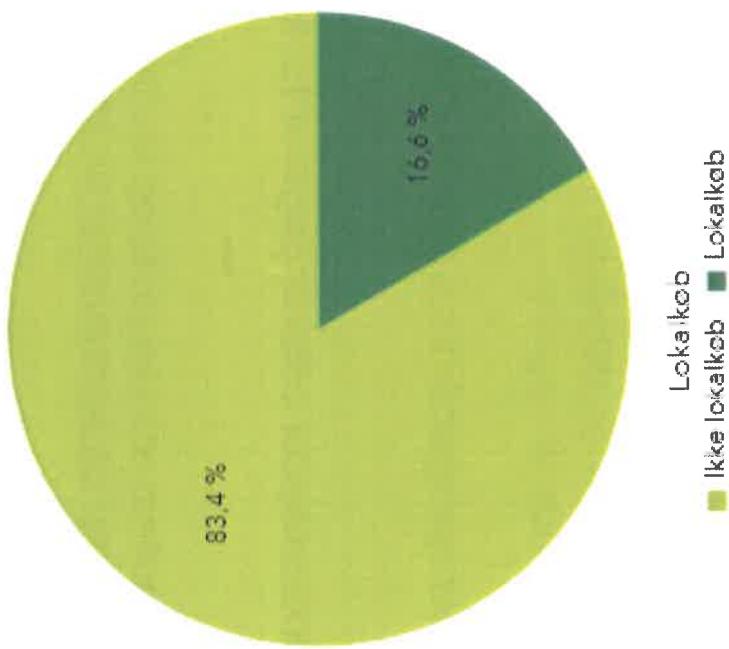
- Kommunen som en professionel og troværdig samarbejdspartner, herunder dialog- og løsningsorienteret samarbejde med leverandørerne.
- Løbende markedsdialog og øge lokale virksomheders viden om udbud.
- Fjernelse af dækningsafgift og byggesagsgebyr for erhvervslivet.

Anbefalinger fra erhvervslivet

- At kommunen udarbejder en detailleret udbudspolitik, der tydeligt beskriver kommunens politik i forbindelse med udbud af opgaver.
- At de projekter, der igangsættes og afsluttes, offentliggøres for at sikre transparens og overblik.
- At når private virksomheder udfører opgaver for kommunen, er det vigtigt med en god udbudsproces.
- At en god dialog mellem erhvervslivet og kommunen kan være med til skabe forståelse for hinandens udfordringer og synspunkter og kan bidrage til at finde løsninger.
- At det er vigtigt, at væsentlig information fra kommunen formidles hurtigt og klart.
- At kommunen først stiller krav om arbejdsgarantier ved opgaver på 1 mio. kr. eller derover.
- At der føres en kontrol med overholdelse af arbejdsklausuler, der er proportional og risikobaseret.
- At bestemmelserne i AB 18 anvendes uden fravigelse, der forrykker risikofordelingen.

Handel med lokale leverandører

Fordeling Lokalkøb

Fordeling af lokalkøb for 2020:

Samlet køb: 605 mio. kr.

Indkøbt lokalt: 100 mio. kr.
- heraf ca. 25 mio. kr. hos lokale
håndværkere.

Handel med lokale leverandører

Værksted (biller)	Arbejdstøj	Ad hoc buskørsel	Befordring	Førstehjælps- kurser	Hjertestartere inkl. service	Byggemarked	Auto reservedele	Bøger	Gardiner og solafskærmning	Folietryk	Maling	Overtøj til pædagoger	Fødevarer
----------------------	------------	---------------------	------------	-------------------------	---------------------------------	-------------	---------------------	-------	-------------------------------	-----------	--------	--------------------------	-----------

Indkøb af fødevarer

- Kommunens samlede indkøb af fødevarer har et sådan volumen, at det er udbudspligtigt.
- Aftale på fødevarer til storkøkkener
  - Leverandøren er Hørkram.
  - Gælder for Madhuset, Kantinen, børnehaver med madordning, plejecentrene, Juulskov Huset og Cafe Danehof.
  - Gælder for køb > 1.500 kr. pr. gang.
- Øvrige institutioners indkøb af fødevarer
  - Øvrige institutioner kan frit vælge, hvor de vil indkøbe deres fødevarer.
- Indkøb af fødevarer i sæson
  - Der kan afvises fra indkøbsaftalen med Hørkram, når det gælder indkøb af fødevarer i sæson, f.eks. nye kartofler, jordbær og grove grøntsager.
- Indkøbsordning for hjemmeboende borgere
  - Aftale med to lokale købmand om levering af dagligvarer til hjemmeboende borgere, som er visiteret her til.

Kerteminde Kommune er ligeledes tilsluttet aftalen med Hørkram og har samme struktur på fødevareområdet, som Nyborg Kommune.

Socialøkonomiske virksomheder

"Socialøkonomiske Virksomheder

Det er Nyborg Kommunes hensigt at bække op om socialøkonomiske virksomheder, og kommunen ønsker at indgå forpligtende samarbejder med relevante leverandører, der er socialøkonomiske virksomheder, hvor det er relevant og giver mening i forhold til den konkrete opgave."

- Hvis en virksomhed ønsker at oprette sig som socialøkonomisk virksomhed, henvises virksomheden til Erhverv og Vækst (erhvervschefen).
  - Udbudslovens § 190 gør det muligt at reservere udbud af specifikke kontrakter inden for særligt sundheds-, social- og kulturområdet til socialøkonomiske virksomheder.
  - Der stilles relativt strenge krav til, hvilke kriterier, der skal være opfyldt, for at man kan anses for at være en socialøkonomisk virksomhed.
  - Ulemperne kan være:
    - Opgaven ikke konkurrenceudsættes på lige vilkår med øvrige leverandører, og det derved ikke sikres, at der opnås den bedste pris og kvalitet.
- Antallet af socialøkonomiske virksomheder er meget begrænset i Nyborg kommune.

Bæredygtighed og grønne indkøb

Byrådet har 14. september 2021 godkendt handlingsplanen for grønne indkøb fra Fællesindkøb Fyn i perioden 2021-2025. Handlingsplanen sætter mål og retning i forhold til de "værktøjer", der kan tages i anvendelse, når man arbejder med udbud og grønne indkøb.

Handlingsplanen indeholder 6 indsatsområder:

- Miljømærkede produkter.
- Fødevarer (økologi, sæson, animalske produkter, madspild).
- Reducere plast.
- Transport (infrastruktur, grønne biler, befordring, kollektiv trafik).
- Energibesparelser (belysning, indkøb af el, kommunale bygninger).
- Adfærd med grønne og bæredygtige indkøb.

Oplægget har været præsenteret og drøftet på møde den 30. juni 2021 mellem de 5 byråd, kommunaldirektører og bestyrelsen i Fællesindkøb Fyn.

Der var enighed om, at kommunerne skal være ambitiøse i forhold til den grønne omstilling, men at der samtidig skal sikres en formuftig balance mellem a) udbudspolitik, b) økonomi, c) grønne indkøb og d) lokale leverandørers mulighed for at byde på opgaven.

Det er de enkelte ejerkommuner, som selv beslutter om de vil gå med i fællesudbud med Fællesindkøb Fyn, selv lave udbud eller købe ind på en landsdækkende SKI-aftale.

Spørgsmål ?

Nyborg - Danmarks Riges Hjerte

Nyborg
KOMMUNE

